

ARKIV: TORBJÖRN CARLSON 2003

► Anders Johansson

fotbollstränare för Malmö FF:s damlag sedan januari 2003, jobbade tidigare som lärare, både på högstadiet och lågstadiet.

1 Lika lön för lika arbete. Det är aktuellt just nu inte minst inom fotbollen. Våra spelare har inga löner alls, bara ett litet bidrag trots att de tränar lika mycket som herrarna. Det beror på att damfotbollen inte har samma inkomster som herrfotbollen genom sponsoravtal, tv-avtal, egna samarbetsavtal eller publikinkomster. Den här säsongen ska damallsvenskan sändas i tv och vi har bildat en egen förening för att förbättra situationen för våra spelare. Vikten av lika lön gäller överallt, som inom sjukvården och skolan, jag har själv jobbat som lärare i många år. Det har också stor betydelse för jämställdheten att föräldrar delar på vården av barnen. Men så länge som män tjänar mer än kvinnor är det kvinnor som i större utsträckning stannar hemma eftersom familjen på det sättet förlorar minst ekonomiskt.

2 Egentligen är det bedrövligt att det ska behövas, men jag tycker ändå att det är bra att vi åtminstone en dag per år verkligen tar upp diskussionen om jämställdhet och pratar om problemen.

3 Det har blivit ett skällsord, som barn och ungdomar använder mot varandra. För tio-tolv år sedan jobbade jag som högstadielärare i Rinkeby utanför Stockholm. Då användes inte ordet. Förändringen har skett de senaste tre-fyra åren, det har blivit en markant skillnad. Jag märkte det väldigt tydligt när jag lämnade Rinkeby och började jobba på lågstadiet i Bromma. Till och med barn i de låga åldrarna säger sånt till varandra.

4 För varje år förbättras tjejernas förutsättningar idrottsligt, man börjar förstå att deras prestationer är desamma som killarnas. Men dessvärre kommer diskussionen om lika lön fortfarande att vara aktuell om fem år, tror jag. Det kommer att ha blivit bättre, men tjejerna kommer ändå inte att vara i närheten av vad herrarna tjänar.

ARKIV: JENNY LEYMAN 2003

► Sime Zubet

ordförande i Kurdiska föreningen i Malmö sedan våren 2002.

1. Att alla ska identifieras utifrån att vi är människor med lika värde, inte utifrån kön. Det gäller till exempel löner och samhällsnormer. Men lika mycket att kvinnor ska slippa betraktas som sexobjekt eller som svaga personer för att vi är kvinnor.

2. Helst ska vi inte ha någon särskild kvinnodag. Alla dagar borde vara kvinnodagar på så sätt att kvinnor ska slippa att förtryckas.

3. För mig är det inte ett negativt eller vulgärt ord. Det är något som är privat.

4. Framför allt att de ekonomiska skillnaderna mellan män och kvinnor försvunnit. Statistik visar fortfarande att det är stora löneskillnader. I en familj där både kvinnan och mannen är lärare är det ganska självklart att de ska tjäna lika mycket, men så är det inte. Den frågan har ännu inte lösts i Sverige. Det hoppas jag ska vara gjort om fem år. Människor ska värderas utifrån sin kompetens och inte kön.

ARKIV: STEFAN BERG 1997

► **Bo Rothstein**

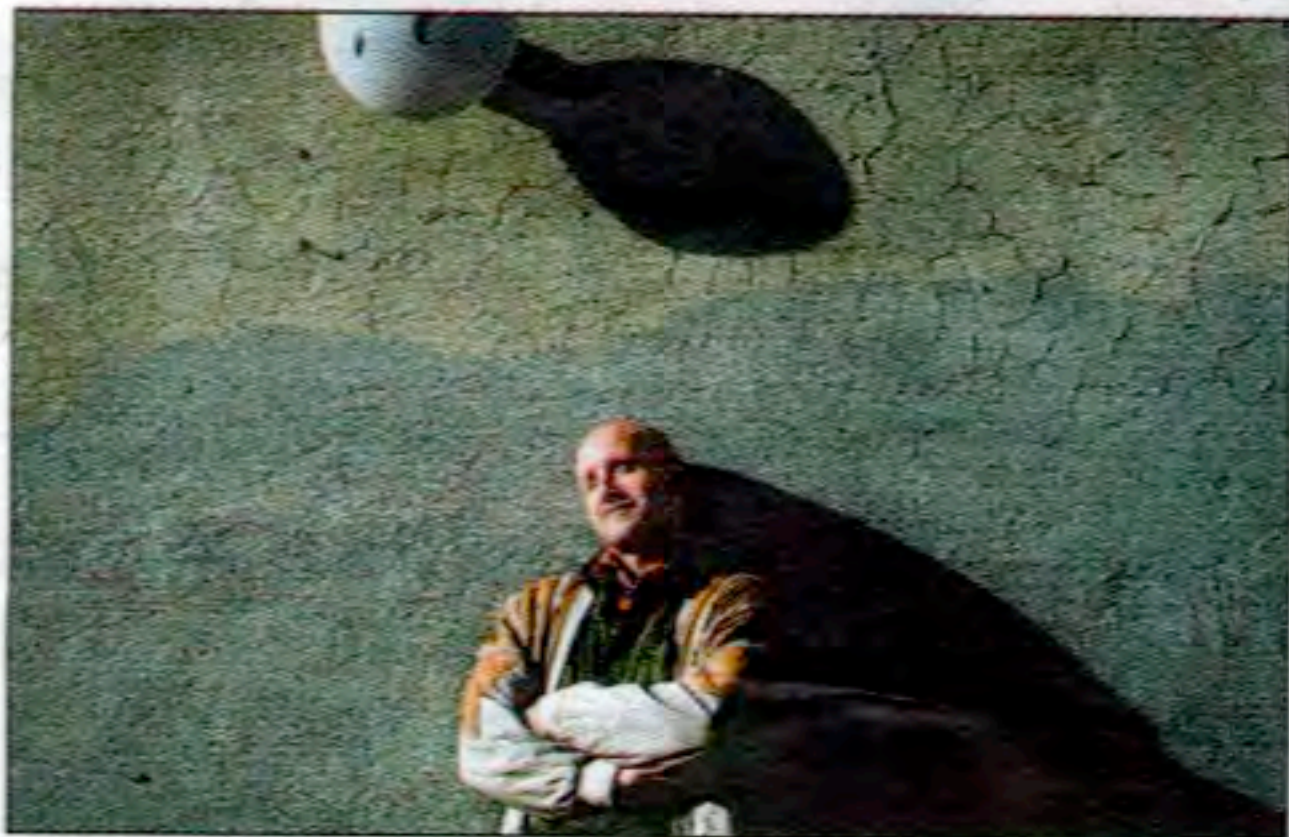
professor vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg. Har kritiserat genusforskningen i Sverige, som han anser är alltför kvinnodominerad och ojämsställd.

1 Två saker. Dels att små- och skolbarnsföräldrar får mer tid, till exempel i form av en extra särskild barnmånad till båda föräldrarna. Dels att vi inför samma förbud mot religiösa symboler i skolorna som man gjort i Frankrike. Slöjbärandet drabbar nämligen enbart flickor, inte pojkar.

2 För att jämställdhetsfrågan ska uppmärksammas.

3 Jag tillhör en generation som uppfattar det som nedsättande, stillöst och vulgärt. Men innebörden av ord förändras över tid.

4 Att föräldrar får mer tid och att vi har samma regler vad gäller religiösa symboler i skolorna som man har i Frankrike.

ARKIV: LINDA AXELSSON 2003

► **Claes Schmidt**
marknadschef på Slagthuset i Malmö och transvestit.

1 Lika lön för lika jobb! Pengar är makt och den som tjänar mest pengar i samhället eller i ett parförhållande betraktas automatiskt som den "viktigaste" personen.

2 Kvinnodagen behövs så länge kvinnor förnedras och särbehandlas på grund av sitt kön. Att Sverige kommit längst i världen beträffande jämställdhet betyder ju inte att det är bra. Det betyder bara att kvinnor är mindre förnedrade i Sverige än i övriga världen.

3 Något som kvinnor har och både män och kvinnor kan vara. Att vara en "fitta" är ett grovt uttryck för något negativt, svekfullt, mesigt och veligt. Motsatsen är naturligtvis att ha "stake" som står för det positiva, det kraftfulla och att våga stå för sin åsikt. "Fitta" är inget vackert ord för mig och jag använder det aldrig.

4 När jag var ute i samhället som transvestit första gången 1998 drabbades och förfärades jag av hur jag förvandlats från en respekterad samhällsmedborgare till ett objekt som man får lov att titta på och kommentera. När männen vid ett närmare betraktande insåg att jag inte var en kvinna uppstod två tydliga falanger. De flesta tyckte jag var modig! Men alldeles för många tyckte jag gjort ett "nerköp". Jag själv insåg plötsligt hur sorglöst ovetande jag varit om att världen har mannen som "norm" och att kvinnor är tvingade att inordna sig under den normen. Jag hoppas att det inte ska behöva ta fem år för män att bli medvetna om att mansnormen finns och hur förnedrande den är för kvinnor. Det vore bra för alla om vi kunde inse att det som vi kallar det "kvinnliga" och det "manliga" inte utgör motsatsförhållanden – det är två komplement som behövs för att skapa en harmonisk människa och ett mänskligt samhälle.

FOTO: LARS DAREBERG

► **Anna-Lena Brundin**
författare och artist.

1 Hemmet är den viktigaste frågan. Jag menar att hemmet inte ska vara ett så stort hinder för kvinnor som det är idag. Jag är ledsen över att pigdebatten för ett antal år sedan dog ut. Det var många kvinnor som var emot att hushållstjänster ska vara avdragsgilla eller finnas som löneförmån. Men jag tycker att det är viktigt, nu måste kvinnor dels sköta sina jobb och dels jobba mest hemma. Det är fortfarande kvinnor som huvudsakligen sköter hemmen. Resultatet av det är att kvinnor inte orkar ta på sig mer ansvar på sina jobb, de orkar inte göra karriär.

2 För att det ska pratas om jämställdhet. Det är enda dagen på året som debatten om jämställdhet tas på allvar. Det är synd att kvinnodagen behövs, men än så länge är den nödvändig.

3 Ordet fitta är svenska språkets starkaste ord, det är laddat som tusan. Ordet är fornnordiskt och betyder våtmark, alternativt liten källa. Jag tycker det är vackert. Men allt som har med kvinnlighet att göra är fult: "Gråt inte som en kärring. Kör inte som en kärring." Jag har i många år försökt att använda det positivt, att få kvinnor att säga fitta som ett uttryck för stor kraft: "Det är fitta i oss." De kvinnor som inte klarat att säga det har fått säga "sitta" istället. För mig betyder uttrycket att vi gör något bra. När någon säger så ska man säga: "Tack, vad trevligt." Tyvärr har jag inte lyckats särskilt bra med detta. Kvinnans kön betraktas som det värsta som finns, det får knappt finnas, man talar inte om det. Det är mycket märkligt. Men kvinnokraften är enorm, utan den hade samhället inte fungerat.

4 Jag hoppas att det är naturligt och självklart att mannen delar allt hemarbete med kvinnan. Jämställdheten måste fungera hemma. Om det är så kan inte arbetsledare kräva av män det de kräver idag eftersom mannen då naturligt skulle vara hemma med barnen lika mycket som kvinnan. Om det ska födas flera barn måste detta fungera. Men jag tror inte det har blivit så om fem år.

ARKIV: PETER FRENNESSON 2003

► **Anne-Marie Pålsson**

ationalekonom, docent, skånsk riksdagsledamot för moderaterna. Föreslog 1993 skattelättnader inom hushållssektorn, vilket ledde till en hätsk nationell "pigdebatt".

1 Att män och kvinnor kan verka på lika villkor. Att kvinnors arbete också ges lön och trygghet – kvinnor utför merparten av allt hemarbete och för detta utgår ingen ersättning och inga sociala förmåner. I timmar motsvarar det – genomsnittligt sett – nästan ett halvtidsarbete. Att den del av arbetsmarknaden som särskilt vänder sig till kvinnor (vård, skola och omsorg) får ett väsentligt större inslag av andra uppdragsgivare än stat och kommun.

2 Vi kan väl ha den kvar tills dess att den har överlevt sig själv.

3 Ordet fitta leder spontant mina tankar till alla dessa finniga tonårspojkar som genom att använda sagda ord kränker unga kvinnor. Således ett uttryck för språkligt förfall och en föraktfull attityd.

4 Att vi har fått ett system som tillåter skattemässiga avdrag för köp av hushållstjänster, gärna i enlighet med mitt ursprungsförslag från 1993.